

**Військовий інститут
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

Кафедра військової політології

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Морально-психологічне забезпечення підготовки та застосування підрозділу Збройних Сил України.

Тема 7. Методика планування морально-психологічного забезпечення застосування підрозділу(частини).

Заняття 1. Особливості морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил) з урахуванням досвіду сучасних війн (збройних конфліктів) та операції Об'єднаних Сил.

Вимоги кафедри щодо роботи курсантів

- 1. Кожен курсант має 2 зошити формату А4 на 96 аркушів
- Для конспектів навчального матеріалу
- Для відпрацювання керівних документів та виконання домашніх завдань.
- 2. Більшість керівних документів знаходяться в електронному Довіднику з морально-психологічного забезпечення.

Навчальна та виховна мета

1. Розглянути вимоги сучасного загальновійськового бою до морально-бойових та психологічних якостей особового складу.

2. З'ясувати сутність та зміст морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил).

3. Сприяти вихованню у слухачів почуття особистої відповідальності за організацію МПЗ в ході подальшої практичної діяльності у військах.

Навчальні питання

1

- Вимоги сучасного загальновійськового бою до морально-бойових та психологічних якостей особового складу.

2

- Сутність та зміст морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил).

Навчальна література

1. Конституція України. - К., 1996. – 80 с.
2. Статути Збройних Сил України. – К.: Варта, 1999.
3. Воєнна доктрина України. / Указ Президента України № 555/2015 від 24 вересня 2015 року
4. Про Стратегічний оборонний бюлетень України. / Указ Президента України № 240/2016 від 6 червня 2016 року.
5. Про Стратегію національної безпеки України. / Указ Президента України № [287/2015](#) від 26 травня 2015 року.
6. Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України. / Указ Президента України № 92/2016 від 14 березня 2016 року.
7. Наказ ГШ ЗС України від 22.05.17 р. № 183 “ Про затвердження Положення про структури морально-психологічного забезпечення у Збройних Силах України”.
8. **Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 27.04 18 р. №173 ДСК.**
9. Організаційно-методичні вказівки щодо організації морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України на 2019 рік.
0. **Бойовий статут механізованих та танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота. МО України, 2016.**
1. Коупленд Н. Психология и солдат / Пер.с англ. – М.,1958.

Основним чинником негативного впливу на суспільно-політичні процеси в нашій державі є політика Російської Федерації, яка

Продовжує військову окупацію Криму та окремих районів Донецької та Луганської областей.

Розглядає Україну як зону своїх інтересів.

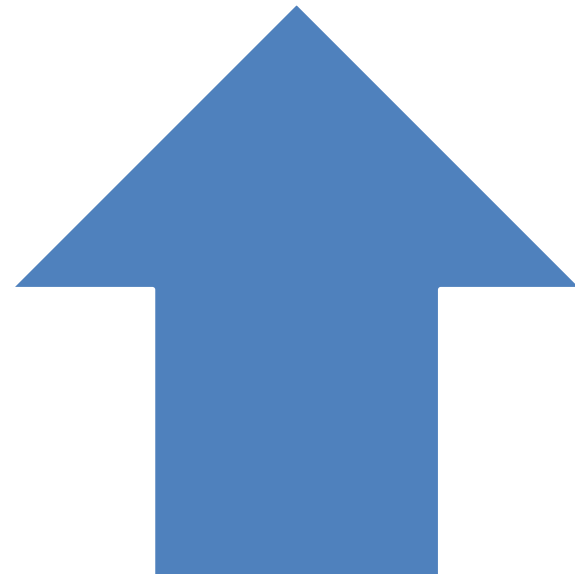
Здійснює широкомасштабні заходи політичного, економічного, інформаційного, релігійного та іншого характеру, спрямовані на розхитування внутрішньополітичної ситуації в Україні.

Об'єктом особливої уваги російської пропаганди залишаються Збройні Сили України, які є основною силою стримування російської збройної агресії та найбільш організованою державною інституцією країни.

У такій ситуації ЗС України забезпечують проведення Операції Об'єднаних сил та продовжують нарощувати бойовий потенціал з метою адекватного реагування на ймовірні дії противника.

Збройні Сили України здійснюють заходи реформування та розвитку в рамках єдиних підходів до формування оборонних спроможностей держави та забезпечують провідну роль у виконанні завдань оборони.

Саме тому якість роботи структур морально-психологічного забезпечення з особовим складом Збройних Сил України набуває особливої важливості.

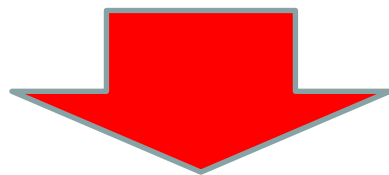

Перше питання

Вимоги сучасного загальновійськового бою до морально-бойових та психологічних якостей особового складу.

**Англійський військовий
психолог Норман
Коупленд**

« Без людини немає бою.

Без фізично розвинених людей в сучасних умовах не може бути довготривалих боїв.

Без психологічно підготовлених, та таких людей що мають волю до перемоги не може бути рішучої перемоги.

Війну розпочинають і виграють не пікуючі бомбардувальники і танки, не озброєння і забезпечення, не карти і місцевість, а людина ”

Сучасний бій

1. Це суворе випробування фізичних і духовних сил військовослужбовців.

2. Випробування їх здатності активно протистояти діям екстремальних, несприятливих для життя факторів, зберегти волю та рішучість, до кінця виконати поставлене бойове завдання (наказ).

Основні керівні документи, що регламентують організацію морально-психологічного забезпечення бою (дій) підрозділу: батальйону (роти), взводу (відділення, танку)

НАСТАНОВА

з морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування Збройних Сил України

Наказ ГШ ЗС України
від 27.04. 2018
№ 173 ДСК

**БОЙОВИЙ
СТАТУТ**

механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС УКРАЇНИ

Частина II
Батальйон, рота

Наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30. 12.2016 № 605

**БОЙОВИЙ
СТАТУТ**

механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС УКРАЇНИ

Частина III
Взвод, відділення, екіпаж
Наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238.

Підрозділ

(батальйон, рота, взвод, відділення)

Веде воєнні дії
тактичного рівня

Може брати участь у
стабілізаційних діях військ і
виконанні інших, визначених
законодавством України,
завдань.

Форми воєнних дій тактичного рівня

бойові дії

бій

удар

Під час підготовки і у ході ведення воєнних дій тактичного рівня

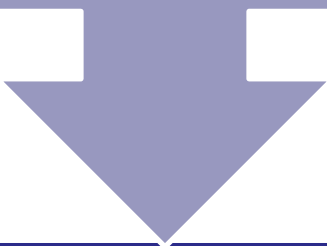

Підрозділ може
здійснювати
пересування

Підрозділ може
розташовуватися
на місці.

Бойові дії

особлива форма воєнних дій тактичного рівня, яка застосовується військовими частин і підрозділами

для виконання тактичних (оперативно-тактичних) бойових завдань

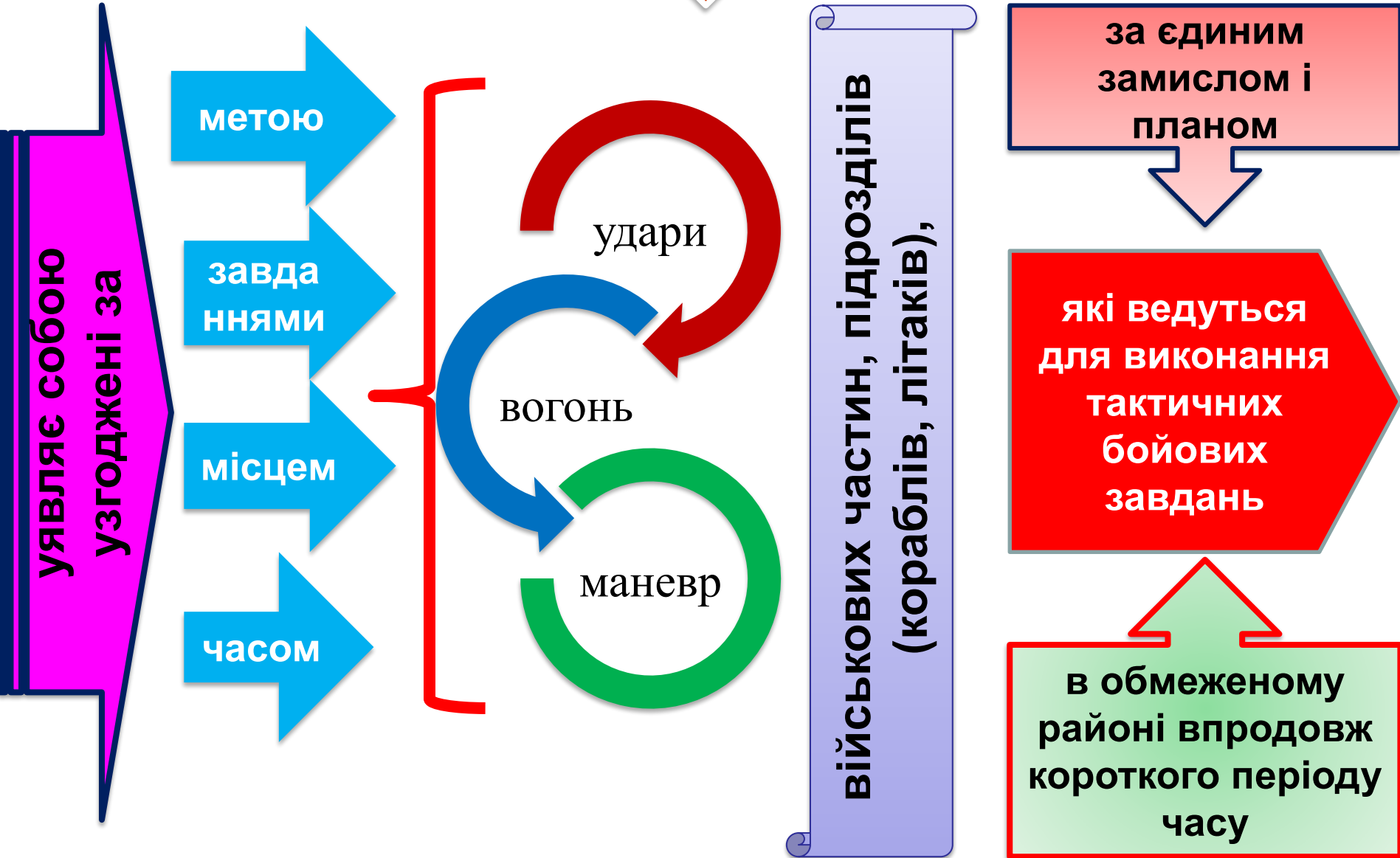
**у рамках операції
угруповання військ**

або самотійно

**а також між боями
(операціями)**

Бій – основна форма воєнних дій тактичного

рівня

уявляє собою
узгоджені за

метою

завданнями

місцем

часом

вогонь

удари

маневр

військових частин, підрозділів
(кораблів, літаків),

за єдиним
замислом і
планом

які ведуться
для виконання
тактичних
бойових
завдань

в обмеженому
районі впродовж
короткого періоду
часу

Види бою

Загальновійськовий

Вогневий

Повітряний

Протиповітряний

Морський

Стабілізаційні дії військ

- форма воєнних дій, яка уявляє собою організоване застосування визначеного складу військ у взаємодії з органами і підрозділами інших військових формувань та правоохоронних органів у межах стабілізаційної та інших операцій або самотійно для стабілізації обстановки у кризовому районі.

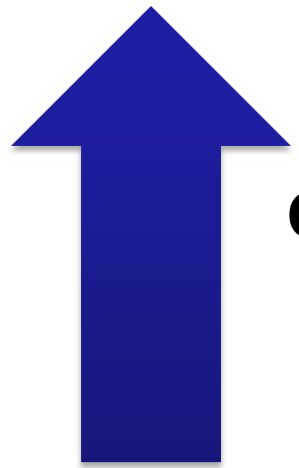
Іншими, визначеними законодавством України завданнями, до яких можуть залучатись механізовані і танкові військові частини (підрозділи), є участь у спеціальних проти диверсійних та антитерористичних операціях.

Загальновійськовий бій

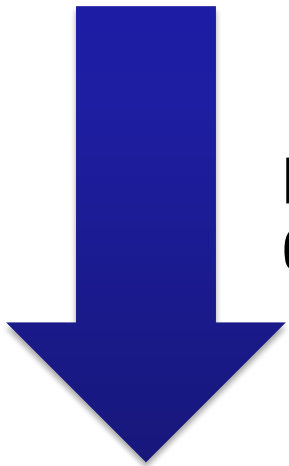
різновид бою, який ведеться об'єднаними зусиллями військових частин і підрозділів різних родів військ та спеціальних військ Сухопутних військ у взаємодії з іншими видами ЗС України, а також органами і підрозділами інших військових формувань та правоохоронних органів

Основні види загальновійськового бою

Оборонний бій

Наступальний бій

Характерні риси сучасного загальновійськового бою

Рішучість у досягненні мети

Висока напруженість, швидкоплинність, різкі зміни обстановки

Наземно-повітряний характер

Застосування різноманітних засобів ураження і способів ведення бою, швидкий перехід від одних видів дій до інших

Широке застосування технічних засобів і автоматизованих систем.

Основні принципи загальновійськового бою

- Постійна бойова готовність військових частин і підрозділів
- Відповідність бойових завдань підрозділів їх бойовим можливостям
- Раптовість дій і застосування військової хитрості (введення противника в оману)
- Рішуче зосередження зусиль на головному напрямку та у вирішальний момент
- Маневр підрозділами та вогнем
- Рішучість, активність і безперервність ведення бою
- Організація і підтримання безперервної взаємодії
- Тверде і безперервне управління підрозділами
- Всебічне забезпечення бою
- Надійний захист військ
- Завчасне створення резерву сил та засобів
- Своєчасне відновлення боєздатності підрозділів
- Повна напруга моральних і фізичних сил в інтересах виконання бойового завдання.

Загальновійськовий бій вимагає від підрозділів

1

- Безперервного ведення розвідки

2

- Вмілого застосування озброєння, військової техніки, засобів захисту та маскування

3

- Високої мобільності та організованості

4

- Повного напруження всіх моральних і фізичних сил

5

- Непохитної волі до перемоги, залізної дисципліни та бойової згуртованості.

Це досягається:

**Високою бойовою
виучкою**

**Свідомим виконанням
особовим складом свого
військового обов'язку,**

**Стійкістю, хоробрістю, відвагою
та готовністю особового складу
за будь-яких умов добитися
повної перемоги над ворогом**

Це досягається:

Знанням начальниками своїх підлеглих, особистим спілкуванням з ними,

Увагою до їх особистих потреб з врахуванням труднощів життя у бойовій обстановці, високою вимогливістю до них

Вихованням у підлеглих відданості українському народові.

Умови ведення загальновійськового бою характеризуються

**положенням
противника**

станом своїх військ

**наявністю часу на
проведення необхідних
заходів**

**порою року, часом
добі**

**погодними та іншими
умовами обстановки в
районі дій.**

Умови ведення бою можуть сприяти діям підрозділів або ускладнювати їм виконання бойового завдання.

Особливими умовами ведення загальновійськового бою є ведення бою у населеному пункті, на водній перешкоді (морському узбережжі), вночі, взимку, у лісі, у горах, у степовій місцевості.

Бій є жорстокою боротьбою військовослужбовців протилежних сторін

**Цілі, мотиви,
переконавання,
настрій, воля.**

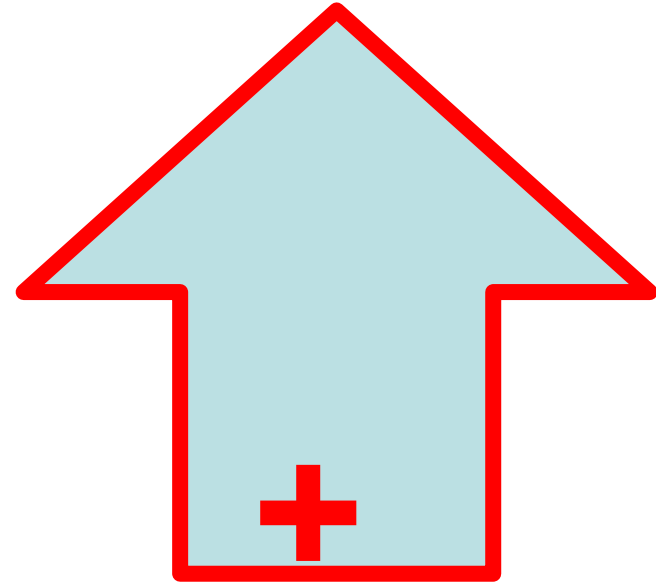
**Цілі, мотиви,
переконавання,
настрій, воля.**

СТИЛЬ РЕАГУВАННЯ ТА ПОВЕДІНКИ ОСОБОВОГО СКЛАДУ В БОЮ

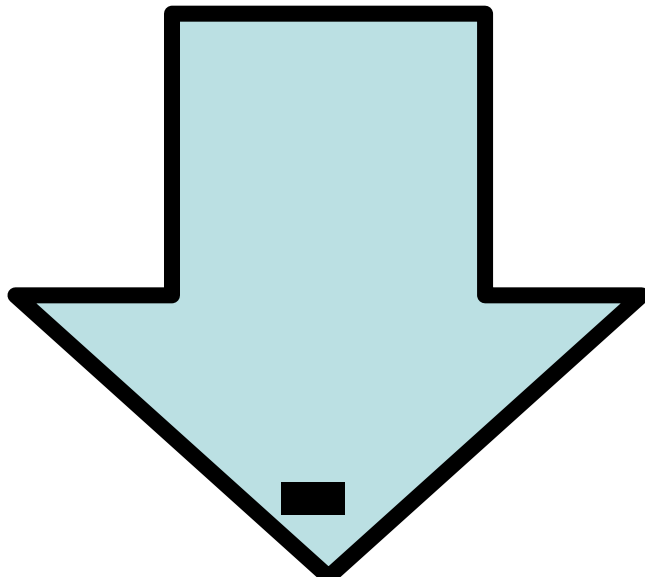

МПС – це комплексна характеристика поведінки особового складу в конкретних умовах бойової обстановки.

Прояви психологічних реакцій і станів у особового складу у ході бою

психологічна мобілізованість
загострення психологічних реакцій
стійка саморегуляція
посилення колективних почуттів,
злагожденості
розуміння обстановки і контроль за
нею

дезорієнтованість
неуважність
страх
втрата самоконтролю виснаження
втрата навичок
шоківі реакції
почуття безвиході.

Агресивно-безконтрольний тип поведінки військовослужбовців

Є найнебезпечнішим для бойової обстановки.

Ц може призвести до неконтрольованих, безладних дій – паніки.

Думка, що лише “слабкі духом” особи можуть зламатись, отримати психологічну травму під час бою, є помилковою.

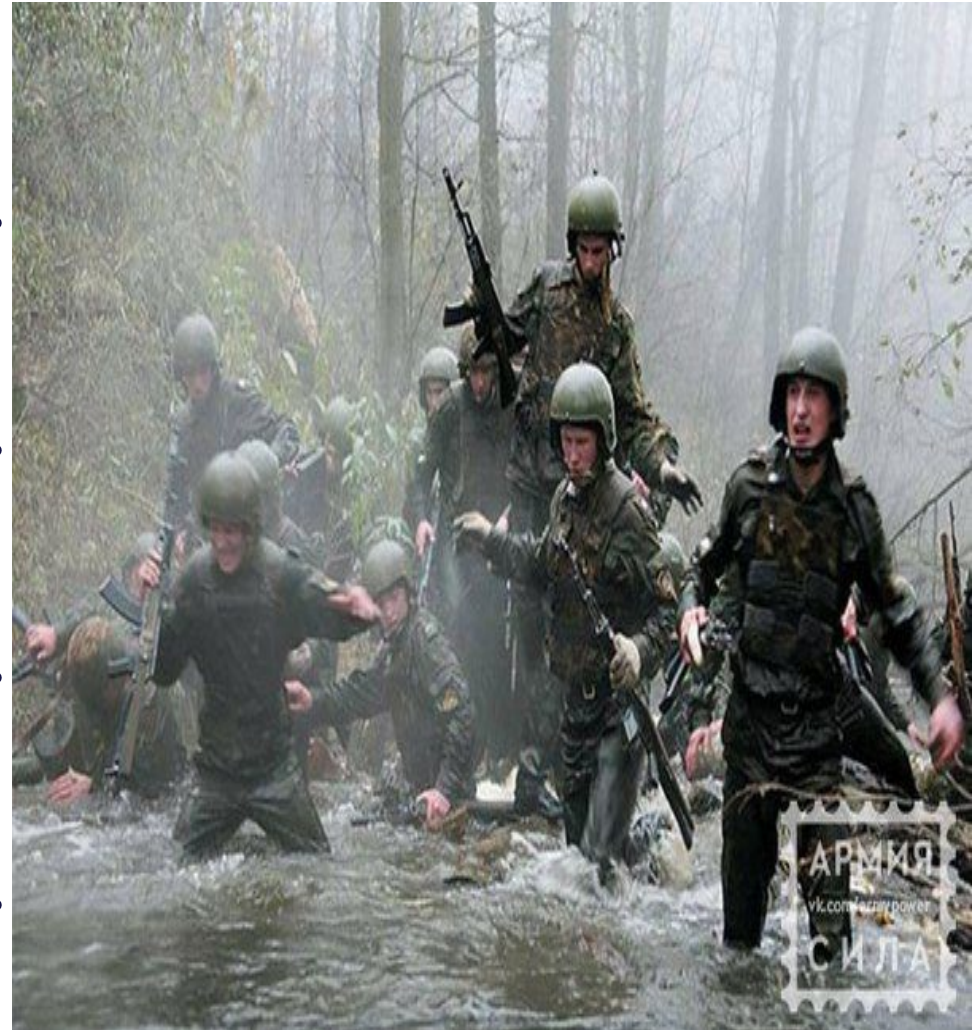

Майже всі, хто перебуває у зоні бойових дій, певною мірою страждають від психічної недієздатності.

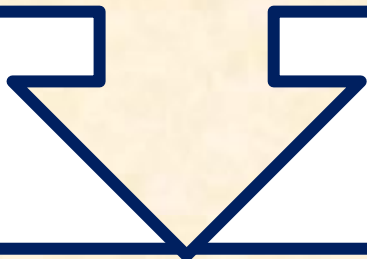
Психічні розлади не мають нічого спільного із “духовною слабкістю” або боязливістю, це результат бою.

Найбільші переживання особового складу спостерігаються (за даними американських психологів)

Загальні фактори, які впливають на боєздатність військ

Угруповання
противника

Можливість
завдання вогневого
ураження.

Специфічні фактори, які впливають на боєздатність військ

елементи бойової

обстановки і тактичні характеристики бою:

розмах бойових дій

можливість застосування вогневих засобів

використання захисних властивостей місцевості

підготовку її в інженерному відношенні тощо.

психологічні фактори, які негативно впливають на боєздатність військ (сил),

Загроза життю чи поранення

Факт смерті, вбивства особового складу та цивільного населення

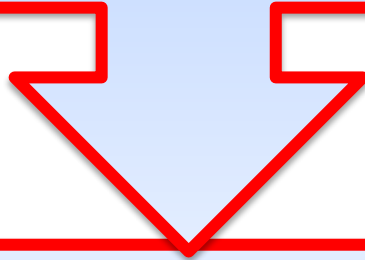
Непередбачуваність обстановки

Можливість потрапити в полон тощо.

В умовах цих загроз в/с змушені активно діяти та реагувати, що за певних умов, може “зламати” психологічний опір організму, спричинити емоційний зрив.

Поведінка військовослужбовця у бойових умовах залежить від соціально-ситуативних факторів

Реакція на соціальні фактори безпосередньо залежить від сформованих ще до бою світоглядних позицій, активізація яких лише сприяє ефективній розумовій діяльності і, як результат, високоактивним бойовим діям.

Проте в умовах бою можуть виникати і ситуативні почуття: переляк, страх, розгубленість. Як правило, це сильні переживання, які в бойовій обстановці можуть викликати у особового складу невпевненість у своїх діях, призвести до бойової пасивності тощо.

За досвідом війни у В'єтнамі

ГОЛОВНИЙ ПСИХОЛОГ ВОЄННО-
ПСИХОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ США

Ж. Аглелл про поведінку
американських солдатів у бою пише:

що виражений страх відчувають
80–90% учасників бою, це заважає
солдатам ефективно застосовувати
зброю.

Особистісні

**Обумовлені
індивідуально-
психологічними
особливостями
в/службовців**
(вразливістю,
неврівноваженістю,
обуренням)

Сімейні,
особистісні та
службові
переживання

Сукупність
поглядів, інтересів

Моральні якості

Схильність до
нервово-психічних
захворювань або їх
наявність

Фізіологічні

Пов'язані із
незакінченим
фізіологічним
формуванням
організму у більшості
солдатів та сержантів

Перевтома

Недосипання

Захворювання

Травми

Соціальні

Характеризують психологічні реакції особистості на її положення та роль у колективі, зміни звичних соціальних умов

можуть бути викликані конфліктними ситуаціями

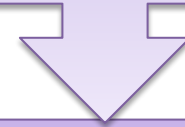
Категоричними реакціями на спробу самовираження, самоствердження особистості, необхідністю підпорядкування, образою тощо

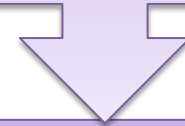
Ситуативні – залежать від

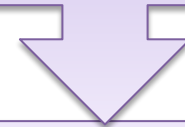
**Змін бойової обстановки,
специфіки виконання
бойових завдань**

Різних факторів бою

**Недостатньої
інформованості**

**Недостатнього бойового
досвіду, знань**

Управлінські призводять до травмування психіки військовослужбовців через

1

Недостатню психолого-педагогічну підготовку командирів (начальників)

2

Нерозуміння посадовими особами психологічних станів окремих військовослужбовців

3

Незнання вікових, професійних особливостей військовослужбовців

4

Неврахування особливостей адаптування військовослужбовців до умов бойової обстановки

5

Створення надмірних фізичних та емоційних навантажень

6

Віддання суперечливих наказів

7

Неупорядковану зміну діяльності підлеглих тощо.

Форми мотивів, які виникають у військовослужбовців у бойових умовах

Природний потяг,
інстинкт
самозбереження
(збереження власного
життя, уникнення
труднощів,
перевантажень,
обмежень тощо)

Об'єктивно задана
необхідність (жорстокі вимоги
обстановки, вольові вимоги до
себе тощо).

Висновки до першого питання

1. Успішне ведення загальновійськового бою, досягнення його мети беззаперечно визначається і базується на високому морально-психологічному стані особового складу військ, що приймають участь у бою.

2. Організація морально-психологічного забезпечення бою повинна забезпечити повне використання морально-психологічного потенціалу військ з метою виконання поставлених перед ними бойових завдань у встановлені терміни.

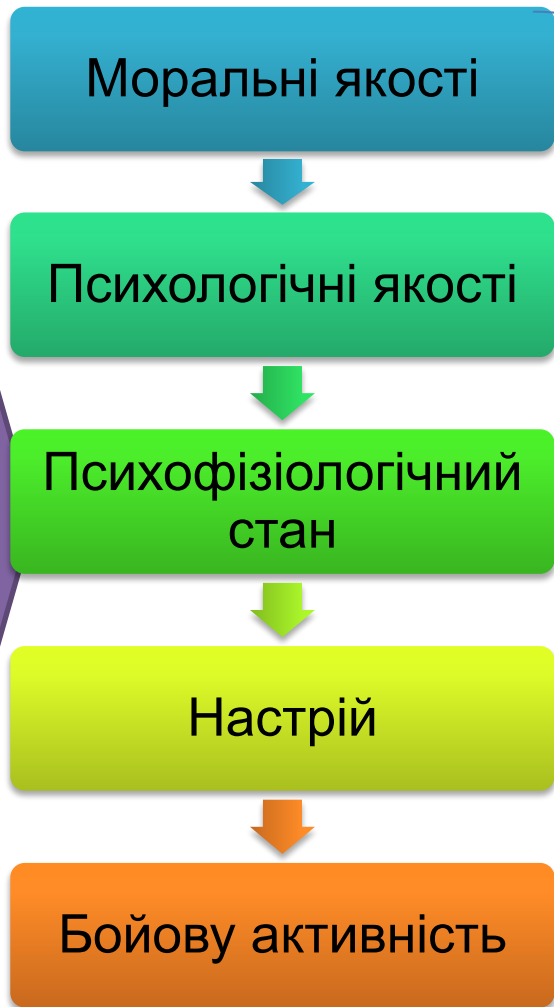

Друге навчальне питання

Сутність, зміст та напрямки морально-психологічного забезпечення застосування військ (сил).

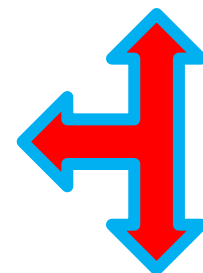
Досвід війн і воєнних конфліктів останнього десятиріччя, насамперед виконання завдань АТО/ООС на сході України, переконливо свідчить, що

Будь-який противник намагається активно впливати на

особового складу протиборчої сторони

у мирний час

у воєнний час

Фактори впливу на моральний потенціал народу та армії

Духовні
фактори

Економічні
фактори

Національні
фактори

Політичні
фактори

На моральний потенціал армії впливають

Результати
бойових дій

Бойовий досвід
особового складу

Якість бойової
техніки й зброї

Зрілість
командного
складу.

Морально-психологічна стійкість і надійність особового складу під час бойових дій

Його готовність долати всі труднощі війни

Непохитно стояти у найтяжчих умовах і вмерти, якщо треба, на полі бою

Саме це створює морально-психологічну перевагу над будь-яким противником у воєнний час

В мирний час забезпечує високу ефективність бойової підготовки, стан бойової готовності, дисциплінованості організованості та порядку

ВИДИ ВСЕБІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗС України

Оперативне
(бойове)

Морально -
психологічне

Технічне

Тилове

Медичне

вид всебічного забезпечення, підготовки і ведення бойових дій, який має за мету формування, підтримання та поновлення морально-психологічного стану особового складу військ (сил), необхідного для успішного виконання завдань за призначенням.

НАСТАНОВА з МПЗ підготовки та застосування
ЗС України (2018)

Види бойового забезпечення

Військова розвідка

**Інформаційна боротьба
(радіоелектронна
боротьба, психологічна
боротьба, оперативне
маскування)**

**Інженерне
забезпечення**

**Забезпечення
радіаційного, хімічного
та біологічного захисту**

**Навігаційне
забезпечення**

**Топогеодезичне
забезпечення**

**Гідрометеорологічне
забезпечення**

МПЗ - це інтегрований вид всебічного забезпечення у ЗС України

Воно не має всеохоплюючого характеру, як, наприклад, партійно-політична робота в Збройних Силах СРСР.

Обмежується покладеними завданнями, областю застосування, відповідними суб'єктами.

Разом з тим, морально-психологічне забезпечення не суперечить принципам демократизації.

Вбирає в себе сучасні погляди на реалізацію соціального та морально-політичного потенціалу суспільства у сфері оборони в реальному вимірі часу.

Об'єктом МПЗ є
особовий склад ЗС
України

Предметом МПЗ є
МПС особового
складу ЗС України.

Метою МПЗ є
формування та
підтримання
морально-
психологічного стану
особового складу на
рівні необхідному
для якісного
виконання
поставлених
бойових завдань.

Мета МПЗ досягається

Цілес
прямо
вано
ю та
органі
зован
ою
діяль
ністю

- Командирів усіх рівнів
- Начальників
- Штабів
- Органів МПЗ військового управління

ЩОДО

Формування, підтримання та поновлення

МПС, морально-бойових якостей особового складу ЗС України

Необхідних для успішного виконання поставлених перед військами (силами) завдань.

МПЗ підготовки і застосування ЗС України включає дві підсистеми:

МПЗ застосування військ (сил)

За
метою

За
завдання
ми

За
часом

За
місцем

заходів
впливу

сукупність узгоджених
і взаємопов'язаних

на свідомість і
психіку, МПС
особового
складу військ
(сил),

які проводяться за
єдиним замислом і
планом під час
застосування військ
(сил).

Напрямки МПЗ застосування військ (сил)

МПЗ бойових дій (операцій)

МПЗ виконання військами (силами) інших, визначених законодавством України, завдань (рятувальні, пошукові, антитерористичні, міжнародні операції з підтримання миру та безпеки, участі у заходах особливого періоду тощо)

Морально-психологічне забезпечення застосування військ (сил)

Обмежене часом і простором підготовки та ведення бойових дій, бойовими завданнями частин, підрозділів, окремих військовослужбовців

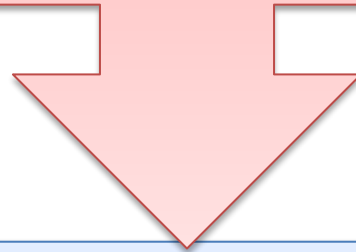
Має відповідні сили і засоби, форми і методи досягнення покладених на нього завдань

Може зосереджуватися на визначених напрямках та у визначених районах

Підлягає плануванню та контролю.

Морально-психологічне забезпечення застосування військ (сил)

Носить системний характер, спроможне забезпечити реалізацію морально-психологічного потенціалу військ (сил) під час воєнного конфлікту.

Застосування та подальше вдосконалення МПЗ відповідає сучасним світовим і вітчизняним поглядам на цілі та способи ведення війни і військового будівництва.

Основні завдання МПЗ

1. Досягнення морально-психологічної переваги над противником

2. Підтримання правопорядку й військової дисципліни під час виконання бойових задач

3. Забезпечення психологічної стійкості особового складу

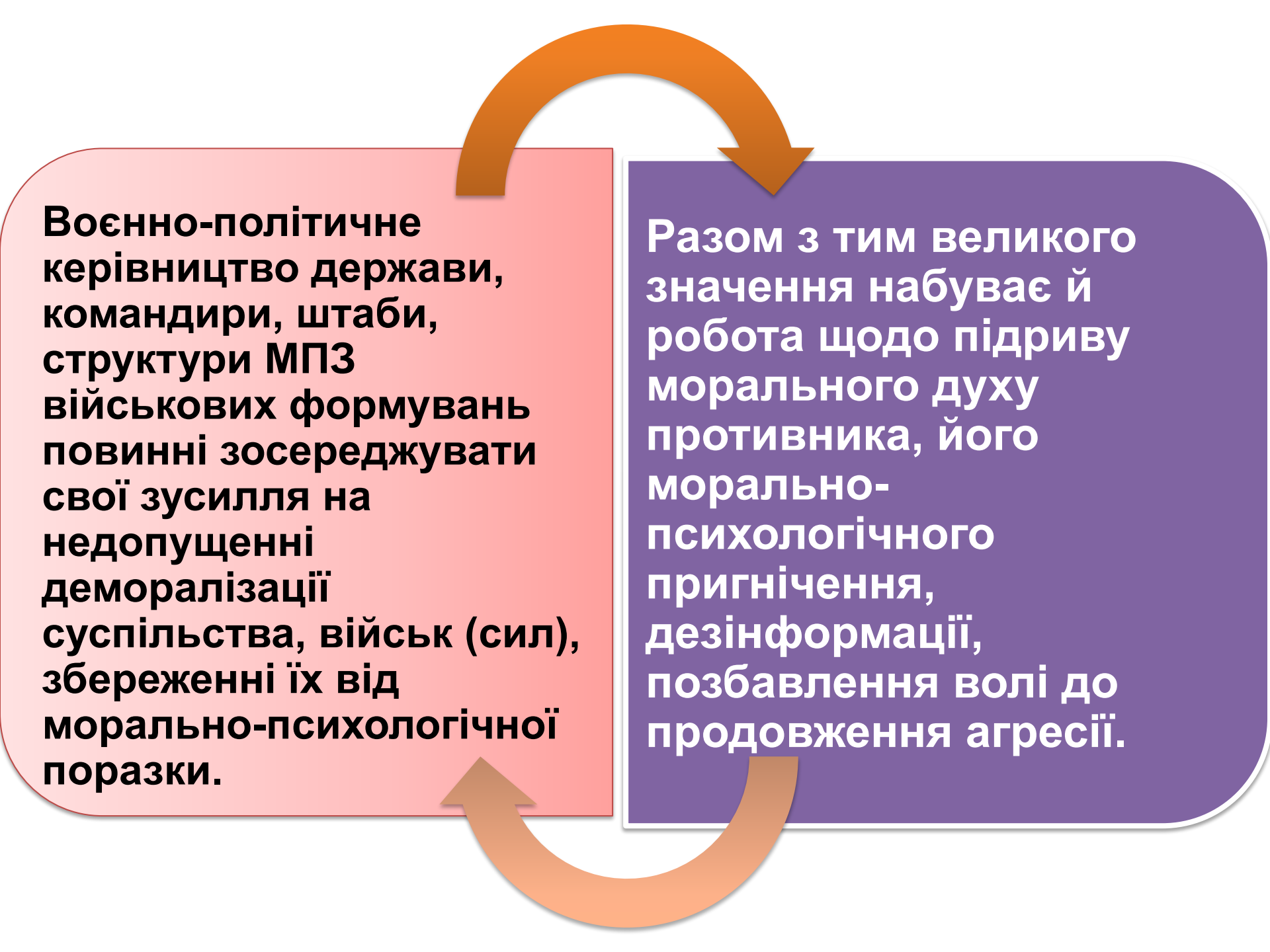
4. Надійний захист військ (сил) і населення країни від інформаційно-психологічного впливу противника

5. Створення позитивних соціально-психологічних умов бойового застосування підрозділів, частин, з'єднань ЗС України.

Головні зусилля МПЗ зосереджуються

1. На досягненні та збереженні у
військовослужбовців необхідного для
перемоги м
стану.

2. На створенні й підтриманні
морально-психологічної
переваги над противником.

A diagram consisting of two rounded rectangular boxes. The left box is light red and contains text about military-political leadership. The right box is purple and contains text about the importance of moral and psychological work. Two large, thick, orange arrows connect the boxes: one at the top pointing from left to right, and one at the bottom pointing from right to left, forming a circular flow.

Воєнно-політичне керівництво держави, командири, штаби, структури МПЗ військових формувань повинні зосереджувати свої зусилля на недопущенні деморалізації суспільства, військ (сил), збереженні їх від морально-психологічної поразки.

Разом з тим великого значення набуває й робота щодо підриву морального духу противника, його морально-психологічного пригнічення, дезінформації, позбавлення волі до продовження агресії.

Основний зміст МПЗ застосування військ (сил)

1.

- Мобілізація військовослужбовців на виконання конкретних бойових завдань, формування свідомого ставлення до них, прогнозування динаміки МПС військ (сил), збереження його стійкості та керованості.

2.

- Досягнення високої бойової активності особового складу військ (сил), його спроможності витримувати нервово-психологічні навантаження і зберігати боєздатність в умовах дій психотравмуючих факторів сучасного бою.

3.

- Зрив психологічних операцій противника, прогнозування, профілактика та нейтралізація негативного інформаційно-психологічного впливу

4.

- Організація комплексного захисту психологічних (психофізіологічних) властивостей військовослужбовців, реабілітації психотравмованих.

1. Проводиться безперервно, цілеспрямовано й чим складніша та напруженіша обстановка, тим активніше.

2. Планується та здійснюється диференційовано, у залежності від особливостей і характеру завдань, які вирішують війська (сили).

Особливості МПЗ

4. При цьому враховуються особливості морально-психологічного стану особового складу й рівень його підготовленості та інші чинники.

3. Планується та здійснюється у залежності від призначення й характеру операцій (бойових дій).

Зміст МПЗ застосування військ (сил) залежить від:

Завдань, що отримали війська (сили)

Особливостей воєнно-політичної, оперативної обстановки, соціально-психологічних умов у районах дислокації військ (сил) та їх бойового застосування

Політичної мети війни (воєнного конфлікту)

Морально-психологічного стану особового складу своїх військ (сил) і противника

Конкретних завдань операції (бойових дій)

Зміст МПЗ застосування військ (сил) залежить від:

Геокліматичних та природних умов її проведення

Повноти та ефективності вирішення питань всебічного забезпечення

Ступеню впливу інформаційно-психологічних операцій противника на наші війська та населення

Наявних сил та засобів МПЗ та багатьох інших факторів.

**Комплексний та
ефективний вплив**

**На
свідомість
і психіку**

**Інформаційно-
пропагандистського
забезпечення**

**який забезпечить
виконання завдань
за будь-яких умов
обстановки**

**Здійснюється
проведенням
заходів**

**На МПС
особового
складу**

**Психологічного
забезпечення**

Морально-психологічне забезпечення застосування підрозділу ЗС України

Проводиться безперервно, цілеспрямовано й чим складніша та напруженіша обстановка, тим активніше.

Планується та здійснюється диференційовано, у залежності від особливостей і характеру завдань, які вирішують війська (сили) у мирний та воєнний час,

А також у залежності від призначення й характеру операцій (бойових дій).

При цьому враховуються особливості морально-психологічного стану особового складу й рівень його підготовленості та інші чинники.

Висновки до другого питання

Морально-психологічне забезпечення застосування військ (сил)

це принципово новий, комплексний вид забезпечення

інтегрує всі основні види і способи організованого впливу на свідомість і психіку військовослужбовців при проведенні заходів в ході операцій і бойових дій.

Висновки до лекції

- 1. В умовах існуючої загрози територіальної цілісності держави ЗС України продовжують відігравати провідну роль у стабілізації обстановки на сході країни та залишаються провідним фактором у стримуванні військової агресії проти України з боку Російської Федерації.

Висновки до лекції

- 2. Оволодіння офіцерським корпусом методами організації МПЗ в бойовій обстановці дозволить успішно вирішувати конкретні завдання щодо зміцнення МПС військових колективів у різноманітних умовах бойової обстановки.

Завдання на самостійну підготовку

1. Доопрацювати навчальний матеріал

2. В робочі зошити записати вимоги Бойового статуту механізованих та танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота. Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. 1.1. Основи загальновійськового бою

Наступне заняття Т. 7. Заняття 2. Роль і місце морально-психологічного забезпечення в ході ведення воєнних дій тактичного рівня.

Хід і результати збройної боротьби безпосередньо залежать від ступеня моральної готовності та психологічної стійкості військовослужбовців

Дякую за увагу!